

Mit csinál a HCM és miért?

A Habeas Corpus Munkacsoport közhasznú jogvédő egyesület a testtel, a szexualitással kapcsolatos önrendelkezési jogokat védi.

A „habeas corpus” egyike a legősibb emberi jogi szabályoknak. Egy 1679-es angol törvény latinul híressé vált neve, magyarul annyit tesz, hogy „birtokolhasd a tested”, s az önkényes letartóztatás ellen nyújt bizonyos védelmet. 1996-os megalakulásunkkor azért választottuk ezt a nevet, hogy kifejezzük: minden embert megilleti a testével kapcsolatos *valamennyi* önrendelkezési joga.

Ingyenes jogsegélyszolgálatunk 1997 tavasza óta működik. Amennyiben önrendelkezési jogait megsértették, jogai további védelméhez jogsegélyszolgálatunk ingyenesen információkat, tanácsadást biztosít Önnek. Nem minden esetben kell feltétlenül pereskednie: Ha felkeres bennünket, segítünk Önnek jogorvoslati utat választani. Bizonyos esetekben ügyfeleink képviselétét is ellátjuk.

Leggyakoribb ügyfeleink :

- családon belüli erőszakot, szexuális erőszakot vagy munkahelyi szexuális zaklatást átélt nők
- szexuálisan bántalmazott gyermekek
- leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és HIV-pozitív személyek, akiknek emberi jogát vagy személyiségi jogát megsértették
- bármely más diszkrimináció női, meleg, leszbikus, biszexuális, HIV-pozitív, transzszexuális áldozatai
- a kötelező katonai sorozás miatt aggódó meleg és biszexuális fiúk.

Tapasztalatunk szerint a magyar jogrendszer kevésbé ismeri fel a nők és a szexuális kisebbségek emberi jogait, a bíróságok erős ellenállást tanúsítanak a jogaikat érvényesíteni kívánókkal szemben. A jogfejlesztés egyik útját ezért abban látjuk, hogy a legsúlyosabb jogeseteket nemzetközi bíróságok elé vigyük. Mi juttattuk el a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bírósághoz Magyarországról az első olyan panaszokat, melyek azt kifogásolták, hogy a magyar állam megsérti a szexuális kisebbségek illetőleg a bántalmazott nők jogait.

Emberi jogi jelentéseket, állásfoglalásokat, alkotmánybírósági indítványokat, publicisztikákat írtunk mindezekről; jogi ismeretterjesztést folytatunk. Honlapunkon munkánk számos dokumentumát közzétettük.

2002 augusztusában a Habeas Corpus Munkacsoport jelentést készített a NANE (Nők a Nőkért az Erőszak Ellen) Egyesülettel közösen az ENSZ CEDAW Bizottságának a nők jogainak magyarországi hiányosságairól.

A meleg jogvédelme terén már komoly eredményeket értünk el. Például 2000-ben ügyfeleink személyiségi jogaik megsértése miatt egy kereskedelmi televízióval szembeni perükben milliós kártérítést értek el. 2002-ben az Alkotmánybíróság eltörölte a Büntető Törvénykönyv utolsó olyan cikkelyét is, amely nyíltan diszkriminálta a leszbikusokat, biszexuálisokat és gyakorlatilag főként a meleg férfiakat a beleegyezési korhatár tekintetében. Információink szerint a 199. § megsemmisítésekor 26 vagy több személy ellen folyt

eljárás e cikkely alapján. E 26 személy közül 13 a Habeas Corpus Jogsegély ügyfele volt.

Ezzel szemben nem mondhatjuk, hogy az erőszak nő és gyermek áldozatainak hathatós segítséget tudunk nyújtani. Az ilyen ügyek súlyosabbak, több szálon futnak, és a bántalmazás ellen fel nem lépő hatóságok munkáját egyesületünk nem tudja pótolni. Többnyire csak abban tudunk segíteni, hogy a sértett nő, illetve a nemi erőszakot átélt gyermek anyja a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a gyámhatóság, a jegyzők és az igazságügyi szakértők közötti labirintusban eligazodjon, hogy jogilag alátámasztottan kifogásolhassa, melyik hatóság mikor mit nem tett meg.

A nők és gyermekek jogvédelme és a szexuális kisebbségek jogvédelme jól kiegészítik egymást. Sokszor e két ügycsoport összehasonlítása révén derül ki, hogy mindkét csoport jogait megsérti az állam – a nők és gyerekek jogait a tétlenséggel, a melegekét a tevőleges üldözéssel. Például egy esetben méltatlanság címén elbocsátottak egy meleg rendőrt a barátjával való, közbotrányt nem okozó szerelmeskedése miatt. Ezt az ügyet a Legfelsőbb Bíróság elé vittük, de jóváhagyták az elbocsátást. Egy másik esetben egy 100%-osan rokkant bántalmazott nő ügyfelünket a rendőr fia is súlyosan bántalmazta: a rendőriskolában tanult nyakcsigolyakicsavarást az anyján „gyakorolta” egyszer. Bár méltatlanság címén a bántalmazó rendőr valóban kirúgható lett volna, őellene vizsgálat sem indult, és anyjának sem nyújtottak védelmet.

Úgy látjuk, a büntetőjog elméletét és gyakorlatát máig uralja az a patriarchális heteroszexista norma, melynek középpontjában a férfiak ahhoz való „joga” áll, hogy másokat szexuálisan használjanak, míg a lányok és nők szexuális kiszolgáltatottságát nem is tekinti rajtuk esett sérelemnek. A homoszexuálisok jogairól folyó diskurzus emberi jogokról beszél (még ha azok nem is jutnak érvényre). E vita fókuszában az áll, hogy a meleg és a leszbikusok a nyilvános szférában miképp lehetnek jelen, s hogy a „magánéletben” ne érzék őköt családi, polgári, munkajogi hátrányok. S most már a meleg férfiak által serdülő fiúkkal szemben elkövetett visszaéléseket sem bünteti a törvény Magyarországon. Ezzel szemben a lányok és nők prostitúcióra kényszerítése, a nők elleni munkahelyi szexuális zaklatás, a lányokkal való szexuális visszaélés, a nők és lányok elleni családon belüli fizikai és szexuális erőszak, a pszichikai terror egyáltalán nem fogalmazódik meg a magyar nyilvánosságban *emberi jogi, diszkriminációs* problémaként.

Néhány célunk a következő egy-két évre:

- A transzszexuálisok és a leszbikusok jogi problémáinak feltárása.
- Fellépni az azonosnemű párok családügyi viszonyainak kodifikálásáért.
- Küzdeni a szexuális kizsákmányolás, a prostitúció vásárlása, a bordélyházak tilalmáért, a New Yorki Egyezmény fenntartásáért, a prostitúcióban lévő nők, lányok és fiúk társadalmi integrálásáért.

Ha tevékenységünk felkeltette érdeklődését, vagy további információra lenne szüksége, alábbi címeinken jelentkezhet. Ha személyesen nem tudja támogatni tevékenységünket, átutalhatja személyi jövedelemadója 1%-át a HCM adószámának (18-082401-1-41) megadásával, amikor adóbevallását készíti. Ez az anonim támogatási forma semmilyen kiadást nem jelent Önnek.

Egyenjogúság, jogsegély, önrendelkezés Habeas Corpus Munkacsoport

1364 Budapest Pf. 31.
<http://habeascorpus.hu>
jogsegely@habeascorpus.hu
info@habeascorpus.hu
06 30 9965666, 06 1 3113353
adószám: 18082401-1-41

„Tudja-e Ön ...” ismeretterjesztő sorozatunk a testtel, a szexualitással kapcsolatos önrendelkezési jogokról, a nők, a bántalmazott gyerekek, a szexuális kisebbségek jogairól és azok érvényesítéséről szól. Kérheti munkatársainktól, vagy fenti levélcímünkön rendelheti meg. Kiadványaink aktuális listáját és szövegeiket megismerheti honlapunkon: <http://habeascorpus.hu/tudja-e>

Fő támogatóink voltak az utóbbi három évben: a Nyílt Társadalom Intézet, a Ford Alapítvány, és az adójuk 1%-át följajnló polgárok.

© Minden jog fenntartva
Kiadja a Habeas Corpus Munkacsoport
közhasznú jogvédő szervezet

A Habeas Corpus Munkacsoport

közhasznú jogvédő szervezet
habeascorpus.hu

*egyenjogúság
jogsegély
önrendelkezés*